

[Landbrugsministeren]

år. For eksempel har gruppen af landmænd under 35 år i gennemsnit nettorenteudgifter på over 100.000 kr., mens landmænd på over 65 år slet ikke har nettorenteudgifter.

Selv om landbruget næppe er den sektor, der generelt set er hårdest ramt af de dårlige konjunkturer, er der uden tvivl en del landmænd, som har økonomiske problemer. Årsagerne hertil er forskellige. Nogle landmænd har i de seneste år betalt væsentlig mere for ejendommen, end driften kunne bære. En del har investeret i kostalde i forventning om fortsat stigende mælkepriser. For visse store investeringer gælder, at de ikke kan forrente sig i de første år, og hidtil har det været muligt at klare dette likviditetsproblem ved optagelse af lån i ejendommens værdistigning. Som følge af de stagnerende ejendomspriser er dette ikke mere muligt.

Endelig kan det ikke afvises, at enkelte landmænd har haft store uheld eller ikke har disponeret helt fornuftigt. Denne gruppe vil også i andre erhverv få store vanskeligheder.

Regeringen har til hensigt at hjælpe de landmænd, der må antages at kunne være levedygtige på lidt længere sigt, hvis de får en ordning, og vi vil forsøge at hjælpe med en gældssaneringsordning, sådan som det er ønsket fra landbrugets organisationer. Efter denne gældssaneringsordning kan der gives statsgaranti for optagelse af lån i bank eller sparekasse. Herved kan de levedygtige brug få ombyttet en del af deres kortfristede og højt forrentede lån med mere langfristede og lavere forrentede lån. For at sikre sig, at denne ordning kommer de landmænd til gode, der virkelig har behov for det, forudsætter ordningen, at der kun kan ydes statsgaranti under visse betingelser: modtagerens etableringstidspunkt, investeringer i de senere år og hans gældsprocent. Desuden må modtageren i en række tilfælde medvirke til en nøje undersøgelse af sin økonomiske situation og sine muligheder for at overleve i økonomisk henseende med den bedrift, han har. Jeg tror, at en sådan ordning kan afhjælpe en stor del af problemerne hos de sikkert relativt få landmænd, der delvis uden egen skyld er kommet ud i økonomiske vanskeligheder.

For den store gruppe af landmænd uden disse særlige problemer med store renteudgifter og likviditetsvanskeligheder er situationen forholdsvis normal, og der er ikke grund til at forvente en forværring af situationen i

landbruget. Som nævnt er markedsudsigterne gunstige for de vigtigste husdyrprodukter, og høsten var af en pæn størrelse.

På omkostningssiden vil regeringens flerårige helhedsplan efterhånden begrænse stigningstakten til ca. halvdelen af, hvad denne omkostningsudvikling ville have været uden indgreb. Denne opbremsning især af lønudviklingen vil være til gavn for alle eksporterehverv, herunder landbruget og dets forarbejdningsvirksomheder.

I takt med, at betalingsbalancen forbedres, skulle det blive muligt at sænke det danske renteniveau. Opnåelsen af dette langsigtede mål vil være et afgørende skridt mod et mere selvhjulpent landbrug.

Helhedsplanen indeholder desuden en fortsættelse af beskæftigelsesplanerne. I den omdisponerede beskæftigelsesplan for 1979-80, som den tidligere regering var enig om, var også landbruget tilgodeset. Herunder er der bl.a. afsat 48 mill. kr. til forøgelse af rammerne for moderniseringsstøtte, 50 mill. kr. til øget udlån til yngre jordbrugeres etablering og 8 mill. kr. til en videre halmforskning. Desuden foreslås der afsat 2 mill. kr. til udbygning af statskonsulenttjenesten.

Også ved gennemførelsen af den bebudede beskæftigelsesplan III for 1981-83, hvor der for 1981 foreslås afsat 4,5 mia kr. og et beløb med tilsvarende virkning for de følgende år, er det hensigten at foreslå, at også landbruget tilgodeses.

Sammenfattende kan det konstateres, at problemerne i landbruget er koncentreret omkring en mindre gruppe af landmænd, der har akutte økonomiske problemer på grund af de høje ejendomspriser, som de har betalt, eller på grund af store investeringer i husdyrproduktion, der ikke kan forrente sig de første år. Disse landmænd vil blive hjulpet af gældssaneringsordningen. De vil herigennem få mulighed for med statsgaranti at optage de nødvendige gældssaneringslån, som de ikke kan opnå på sædvanlig måde som følge af de stagnerende ejendomspriser.

Generelt er udviklingen i landbrugets indkomstforhold set over nogle år ikke udtryk for en væsentlig forværring sammenlignet med indkomstudviklingen for andre samfundsgrupper. Den samlede virkning af regeringens foranstaltninger vil i gennemsnit være en forbedring, og for de landmænd, som